

ส่วนที่ 5

ข้อจำกัดและแนวปฏิบัติทั่วไปที่มีผลต่อการลงทุน

5.1 ข้อจำกัดทั่วไป

หากพิจารณาศักยภาพของจังหวัดยะลาในด้านต่างๆ ถือได้ว่าอยู่ในระดับปานกลาง แต่อย่างไรก็ตาม จังหวัดยะลา ยังมีข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาและจำเป็นต้องเร่งปรับปรุงแก้ไขเพื่อเป็นจุดดึงดูดนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนในจังหวัดยะลามากยิ่งขึ้น โดยข้อจำกัดของจังหวัดยะลาในด้านต่างๆ ได้แก่

5.1.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดยะลาบางส่วนมีสภาพพื้นที่เป็นป่าเขาสลับซับซ้อนประชาชนตั้งบ้านเรือนกระจัดกระจายอยู่ห่างไกลทำให้การคมนาคม ไฟฟ้าและน้ำประปา ยังไม่ครอบคลุมทั่วถึง ปัญหาถนนและสะพานถูกน้ำกัดเซาะชำรุดเสียหาย ในช่วงฤดูฝน (ระหว่างเดือนพฤษภาคม-ธันวาคม) เป็นอุปสรรคต่อการสัญจรและการขนส่งผลผลิตออกไปจำหน่ายสู่ตลาด นอกจากนี้กระแสไฟฟ้าในจังหวัดยะลาตกและดับบ่อยส่งผลกระทบต่อระบบการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมและน้ำประปา ปัจจุบันมีเฉพาะในชุมชนใหญ่และยังไม่ครอบคลุมพบว่าประชาชนจังหวัดยะลา มีปัญหาเรื่องน้ำสะอาดสำหรับดื่ม จำนวน 32 หมู่บ้าน

• แนวปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวภาครัฐควรก่อสร้างและปรับปรุงเส้นทางคมนาคมถึงหมู่บ้านตำบลให้ได้มาตรฐานสามารถใช้ได้ทั้งฤดูแล้งและฤดูฝนรวมทั้งปรับปรุงและขยายเส้นทางระหว่างจังหวัดยะลาและจังหวัดใกล้เคียงเพื่อเชื่อมโยงสู่การพัฒนาจังหวัดยะลาเป็นศูนย์กลางการคมนาคมและการค้า 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อไปรวมทั้งควรพัฒนาสาธารณูปโภคอื่นๆ ทั้งไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ฯลฯ ให้ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัดเพื่อใช้เป็นปัจจัยดึงดูดให้นักลงทุนเข้ามาลงทุนในจังหวัดยะลามากขึ้น

5.1.2 ด้านเศรษฐกิจ

จังหวัดยะลามีฐานการผลิตทางเศรษฐกิจแคบ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีพืชหลักเพียงไม่กี่ชนิด เช่น ยางพารา ไม้ผล ซึ่งราคาไม่แน่นอน ประสิทธิภาพในการผลิตต่ำ โดยเฉพาะราคายางพาราที่ยังต้องพึ่งพาดตลาดโลกเป็นหลักและผลผลิตจำหน่ายยังไม่ได้รับการสนับสนุนให้มีการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ส่งออก รายได้หลักได้จากการขายผลผลิตทางการเกษตรตามฤดูกาลเมื่อพืชผลเสียหายไม่เป็นไปตามฤดูกาลก็จะมีผลกระทบทำให้ขาดรายได้ นอกจากนี้เกษตรกรยังขาดความรู้ด้านการตลาดและขาดการรวมกลุ่มระหว่างผู้ผลิต

- **แนวปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา**

เพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจดังกล่าว จังหวัดควรขยายโครงสร้างฐานการผลิตจากเกษตรกรรมไปสู่อุตสาหกรรมรวมถึงการท่องเที่ยวและการบริการ ควรนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการเพิ่มผลผลิต และควรมีการขยายการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ กลุ่มการผลิต และขยายตลาดผลผลิตทางการเกษตรสู่ตลาดในประเทศและต่างประเทศโดยเฉพาะแหล่งอาหารมุสลิมโลก

5.1.3 ด้านสังคม

ปัญหาสังคมของจังหวัดยะลามีปัญหาเน้นหนักไปในด้านความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ถึงแม้สถิติคดีที่เกิดขึ้นจะไม่สูงนัก แต่ความเกรงกลัวอิทธิพลของกลุ่มโจรก่อการร้ายที่กำลังก่อความสงบสุขอยู่ในปัจจุบัน เช่น มีการข่มขู่กรรโชกทรัพย์ การก่อวินาศกรรม การลอบยิง เจ้าหน้าที่ของรัฐ การลอบวางระเบิดในสถานที่ชุมชนต่างๆ เป็นต้น

ปัญหาสังคมที่สำคัญอีกประการหนึ่งของจังหวัดยะลา คือ ปัญหายาเสพติด แม้ว่าจังหวัดยะลาไม่มีแหล่งผลิตยาเสพติด แต่ก็มีการลักลอบปลูกกัญชาและพืชกระท่อมบางพื้นที่ในลักษณะปลูกเพื่อเสพ มีการลักลอบและลำเลียงยาเสพติดมาจากพื้นที่ทางภาคเหนือ ภาคกลาง และตามแนวชายแดนภาคใต้ ทำให้การแพร่ระบาดของการค้ายาเสพติดยังคงมีอยู่ การแพร่ระบาดของคดียาเสพติดหลายชนิดเพิ่มขึ้น กลุ่มผู้ใช้และติดยาเสพติดจะกระจายในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา เยาวชนนอกสถานศึกษา กลุ่มผู้ใช้แรงงาน และกลุ่มหญิงในสถานบริการ

- **แนวปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา**

จังหวัดยะลาได้หามาตรการกวาดล้างปราบปราม ตั้งด่านตรวจตรา และจัดหน่วยรักษาความปลอดภัย ลาดตระเวนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเน้นหนักเกี่ยวกับอาวุธ

ปีน อวูซสงคราม วัตถุประสงค์ ยาเสพติดให้โทษ ผู้มีอิทธิพล มือปืนรับจ้างจับบุคคลไปเพื่อเรียกค่าไถ่หรือค่าคุ้มครอง รวมถึงแหล่งอบายมุข สถานบริการ บ่อนการพนัน การล่อลวงเด็กหญิงไปเพื่อการค้าประเวณี เพื่อให้การปราบปรามจับกุมบรรลุดตามเป้าหมาย

สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหายาเสพติด จังหวัดยะลาได้ผนึกกำลังและความร่วมมือของทุกฝ่ายในลักษณะผสมผสานมาตรการทุกด้านด้วยผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดระหว่างปี 2542 – 2546 ปรากฏผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน โดยจากการสำรวจจำนวนผู้ใช้และผู้ติดยาเสพติดในปี 2545 ลดลงจากเดิมจำนวน 5,000 คนเศษ เหลือเพียงจำนวน 1,002 คน และสำนักงาน ป.ป.ส. ได้ลดระดับความรุนแรงของการแพร่ระบาดของยาเสพติดของจังหวัดยะลาจากระดับปานกลางเป็นระดับเบาบาง ซึ่งเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จใจการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของจังหวัดยะลาได้เป็นอย่างดี โดยในปี 2546 จังหวัดยะลามีอำเภอปลอดยาเสพติดนำร่องในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 2 แห่งคือ อำเภอธารโต และอำเภอกาบัง

5.1.4 ด้านการศึกษา

การเข้าศึกษาภาคบังคับของจังหวัดยะลาต่ำกว่าเกณฑ์ไม่ครบ 100% เยาวชนที่จบการศึกษาภาคบังคับไม่ได้รับการศึกษาต่อ ไม่ได้รับการฝึกอาชีพ ทำให้เป็นแรงงานไร้ฝีมือ เด็กก่อนวัยเรียนได้รับการพัฒนายังไม่ครอบคลุมทุกตำบล และยังต่ำกว่าเกณฑ์เป้าหมายที่กำหนดคือ 90% ของประชากรวัย 2 – 5 ปี รวมถึงประชากรอ่านออกเขียนได้ยังน้อยกว่าเกณฑ์เป้าหมายซึ่งกำหนดไว้ร้อยละ 90

- **แนวปฏิบัติในการแก้ไขปัญหายา**

ภาครัฐควรสนับสนุนและขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนทุกระดับ โดยเฉพาะการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาท้องถิ่นและส่งเสริมการฝึกอาชีพให้แก่เยาวชนที่ไม่ได้รับการศึกษาต่อ เพื่อให้มีอาชีพและรายได้

5.1.5 ด้านการสาธารณสุข

อายุขัยเฉลี่ยของประชากรจังหวัดยะลาทั้งชายและหญิงต่ำกว่าอายุขัยเฉลี่ยของประชากรทั้งประเทศ อันสืบเนื่องมาจากปัญหาอนามัยแม่และเด็ก โรคที่สามารถป้องกันได้ซึ่งเกิดจากพฤติกรรม การบริโภค โรคติดต่อทางเดินอาหารและน้ำ และโรคเอดส์

- **แนวปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา**

โดยภาครัฐควรให้การสนับสนุนการป้องกันโรคการวางแผนครอบครัวการออกกำลังกาย โดยเฉพาะส่งเสริมให้ประชาชนดูแลสุขภาพตนเองมากกว่าพึ่งพาการรักษาจากสถานพยาบาลของรัฐอย่างเดียว

5.1.6 ปัญหาความยากจน

จังหวัดยะลามีหมู่บ้านเป้าหมายที่ต้องเร่งพัฒนา คือ หมู่บ้านยากจนตามเกณฑ์ กชช. 2 ค. ในปี 2546 จำนวน 18 หมู่บ้าน มีครัวเรือนยากจนตามเกณฑ์ จปฐ. จำนวน 15,386 ครัวเรือน และคนจนที่รับเงินช่วยเหลือในมัสยิดรวมทั้งผู้ด้อยโอกาสที่ต้องได้รับการดูแลอีกจำนวนมาก ซึ่งจำเป็นต้องเร่งแก้ไขให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น โดยเร็ว

- **แนวปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา**

การดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนจำเป็นต้องระดมสรรพกำลังจากทุกฝ่าย เพราะเหตุแห่งความยากจนมีหลายสาเหตุที่เกี่ยวข้องโยงใยกัน ไม่สามารถแก้ไขได้โดยลำพังฝ่ายใดฝ่ายเดียวและวิธีการใดเพียงวิธีการเดียว โดยจะต้องดำเนินการในลักษณะของการบูรณาการแนวคิดของทุกฝ่ายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงระดมทรัพยากรทุกด้านร่วมแก้ไขปัญหา และผนึกกำลังกันมีแผนปฏิบัติการและเป้าหมายร่วมกันมีการดำเนินงานที่เกื้อกูลกัน เพื่อสร้างความเข้มแข็งตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันทางสินค้าเกษตรรวมทั้งพัฒนาคน และองค์กรเกษตรและมีการติดตามประเมินผลอย่างใกล้ชิดจึงจะทำให้การแก้ไขปัญหาความยากจนของจังหวัดสัมฤทธิ์ผลได้

5.2 ข้อจำกัดรายสาขา

5.2.1 ภาคเกษตร

- ข้อจำกัด / ปัญหาทั่วไป

ปัญหาสำคัญของภาคเกษตรก็คือความไม่มีเสถียรภาพด้านราคาของผลิตผลทางการเกษตรสำหรับจังหวัดยะลานั้นพืชเศรษฐกิจของจังหวัดมีอยู่เพียงไม่กี่ชนิด เช่น ยางพารา ทุเรียน ลองกอง ซึ่งผลิตผลทางการเกษตรเหล่านี้มีราคาที่ไม่แน่นอน โดยเฉพาะราคายางพาราซึ่งขึ้นอยู่กับปริมาณยางและราคายางในตลาดโลกเป็นหลักและผลิตผลจากน้ำยางยังไม่ได้รับการสนับสนุนให้มีการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ส่งออก ในส่วนของไม้ผลนั้นก็ยังไม่มีการนำเทคโนโลยีทางการเกษตรสมัยใหม่มาใช้ ส่วนใหญ่เป็นการผลิตโดยพึ่งพาธรรมชาติ เมื่อพืชผลเสียหายไม่เป็นไปตามฤดูกาลก็จะมีผลกระทบทำให้ขาดรายได้ นอกจากนี้เกษตรกรยังขาดความรู้ด้านการตลาดและการรวมกลุ่มกันในการลดต้นทุนการผลิตและการต่อรองในเรื่องของราคาทำให้อาจถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลางได้

ปัญหาด้านการเกษตรที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ปัญหาราคาสินค้าเกษตรต่าง ๆ ที่ตกต่ำซึ่งสวนทางกับราคาปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้นทำให้เกษตรกรได้รับความเดือดร้อนอย่างมาก โดยสาเหตุหลักๆ มาจากภาวะการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก นอกจากนี้ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ต้นทุนการผลิตปรับตัวสูงขึ้นด้วย สำหรับสินค้าเกษตรที่ส่งออกไปขายในตลาดต่างประเทศก็ประสบปัญหาต่าง ๆ เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นมาตรการกีดกันทางการค้าจากประเทศคู่ค้า ความผันผวนของค่าเงินบาท เป็นต้น อย่างไรก็ตามภาครัฐก็มีได้ดำเนินงานเฝ้าระวังและพยายามหามาตรการแก้ปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำด้วยมาตรการแทรกแซงราคาสินค้าเกษตรไม่ให้เกิดด้านเกินไป เช่น มาตรการแทรกแซงราคายางพารา การรับจำนำข้าวเปลือก รวมทั้งพยายามหาตลาดส่งออกแห่งใหม่สำหรับสินค้าเกษตรเพิ่มเติม เป็นต้น

- แนวปฏิบัติในการแก้ไข้ปัญหา

ภาครัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีใหม่เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตรเพื่อช่วยลดต้นทุนในการผลิตและเพิ่มผลิตให้ได้ปริมาณมากขึ้นและมีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาดเพื่อที่เกษตรกรจะสามารถขายผลิตผลได้ในราคาดี นอกจากนี้ยังควรส่งเสริมให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มกันเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันในด้านการผลิต การตลาด การแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า ฯลฯ

5.2.2 ภาคอุตสาหกรรม

• ข้อจำกัด / ปัญหาทั่วไป

อัตราการขยายตัวของโรงงานตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา มีการขยายตัวในอัตราต่ำ เนื่องมาจากเป็นช่วงที่ประสบกับภาวะเศรษฐกิจซบเซาอย่างรุนแรง อุตสาหกรรมหลักๆ อาทิ ไม้ยางพาราและอุตสาหกรรมหินก่อสร้าง ประสบปัญหาด้านการผลิต ขณะเดียวกันการแข่งขันในด้านการตลาดก็มีมากขึ้น รวมทั้งการขาดสภาพคล่องทำให้มีปัญหาด้านการเงิน จึงทำให้เกิดการชะงักงันทางการขยายตัวของอุตสาหกรรมต่างๆ โดยปัญหาด้านอุตสาหกรรมของจังหวัดยะลา สรุปโดยสังเขปได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านมลภาวะที่เกิดจากการประกอบกิจการอุตสาหกรรมยางพาราที่มีการปล่อยของเสียจากโรงงาน ทำให้เกิดน้ำเน่าเสียและกลิ่นรบกวนชุมชนเมือง
2. ปัญหาการจัดการด้านชีวอนามัย ในเรื่องมลพิษต่างๆ ในอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพาราทั้งในเรื่องฝุ่นละอองและเสียง การจัดการยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่งผลให้ผู้ที่อยู่ใกล้เคียงได้รับความเดือดร้อน
3. ปัญหาด้านมลภาวะสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการเผาไหม้จากโรงงานอุตสาหกรรม
4. ปัญหาด้านฝุ่นละอองจากเหมืองแร่ เนื่องจากจังหวัดยะลามีการทำเหมืองหินที่ใช้ในการก่อสร้าง จึงเป็นผลให้เกิดฝุ่นละอองที่เป็นมลพิษต่อชุมชน
5. ปัญหาทรัพยากรแหล่งน้ำ โดยเฉพาะน้ำผิวดิน ที่มีการปนเปื้อนของน้ำเสียจากชุมชนและ อุตสาหกรรม สารพิษโลหะหนักประเภทตะกั่ว สารหนู
6. โรงงานอุตสาหกรรมบางแห่งตั้งอยู่ใกล้เขตชุมชน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหารบกวน
7. กระแสไฟฟ้าตกและดับบ่อยเป็นผลกระทบต่อระบบการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรม
8. น้ำประปาเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการประกอบกิจการอุตสาหกรรม บางครั้งเกิดการขาดแคลน น้ำไม่ไหล ทำให้การผลิตมีปัญหาและติดขัด
9. เนื่องจากสภาพพื้นที่ของจังหวัดยะลาเป็นป่าเขาสลับซับซ้อนทำให้การขนส่งสินค้าจากโรงงานไปยังตัวเมืองและตามต่างจังหวัด ไม่สะดวกโดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนมีฝนตกหนักและน้ำกัดเซาะถนน สะพานชำรุดเสียหาย เป็นอุปสรรคต่อการสัญจรและขนส่งผลผลิตออกไปจำหน่ายสู่ตลาด

10. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ยังขาดข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ความชำนาญ ในการจัดการตลาดและเทคโนโลยีที่ทันสมัย
11. ในส่วนของอุตสาหกรรมในครอบครัวและท้องถิ่นขยายตัวไม่มากนักเนื่องจากอุตสาหกรรม ในครอบครัวและท้องถิ่นประสบปัญหาด้านการผลิตและบรรจุภัณฑ์
12. ปัญหาด้านการตลาด โดยกลุ่มผู้ผลิตขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนด้านการตลาดอีกทั้งการผลิตยังซ้ำซ้อนกับพื้นที่ใกล้เคียง ส่งผลให้มีการแข่งขันสูง
13. ผู้ผลิตบางรายอยู่ห่างไกลจากตัวเมืองเมื่อถึงช่วงฤดูฝนจะประสบปัญหาด้านการคมนาคม ทำให้ไม่สามารถขนส่งผลผลิตได้ตามวันและเวลาที่กำหนด
14. ไม้เสื่อมคุณภาพและรักษายาก
15. กระบวนการการผลิตเกิดการสูญเสียเป็นจำนวนมาก
16. ปัญหาอุตสาหกรรมหินอ่อนปัจจุบันยังเน้นการจำหน่ายภายในประเทศเป็นหลักยังไม่ปรากฏข้อมูลส่งออกนอกประเทศที่ชัดเจน
17. มีฝนตกชุกในฤดูฝนทำให้วัสดุดิบบางชนิดเกิดความเสียหายได้และการชักลากไม้ออกจากแหล่งปลูกทำได้ยาก
18. การผลิตสินค้าบางชนิดยังมีการออกแบบไม่ตรงตามความต้องการของตลาดและคุณภาพยังไม่ได้มาตรฐานสากล
19. ปัญหาการขาดแคลนไม้ยางพาราธรรมชาติ เนื่องจากปัจจุบันความต้องการวัสดุดิบมีมาก

● แนวปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา

1. สร้างระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะจากโรงงาน
2. จัดแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคที่เหมาะสมแก่ชุมชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกับโรงงานอุตสาหกรรมและเหมืองแร่
3. กำจัดแหล่งที่เป็นต้นกำเนิดสารพิษจากเหมืองแร่
4. กำหนดมาตรการให้ผู้ประกอบการป้องกันฝุ่นละอองจากเหมืองหินที่ก่อความเดือดร้อนแก่ชุมชน
5. ควรจัดเขตนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดหรือเขตอุตสาหกรรมที่เหมาะสมให้เป็นสถานที่ประกอบการอุตสาหกรรมโดยไม่รบกวนชุมชน
6. พัฒนาเส้นทางจราจรยะลา-เบตงให้ได้มาตรฐาน
7. ตั้งเขตอุตสาหกรรมที่อำเภอเบตง

8. ควรมี One Stop Service Center ในเขตอุตสาหกรรมหรือที่จังหวัดเพื่อให้บริการปรึกษาสนับสนุนในส่วนที่เกี่ยวข้องแก่นักลงทุน
9. เร่งรัดให้มีการขยายขนาดของการก่อสร้างถนน สะพาน ไฟฟ้า น้ำประปา ระบบชลประทานให้ครอบคลุมทุกพื้นที่
10. ควรจัดงานพบปะนักธุรกิจระหว่างนักลงทุนจากส่วนกลางกับนักลงทุนท้องถิ่นเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและหาแนวทางการลงทุนการตลาด เทคโนโลยีฯ โดยหน่วยงานต่างๆ ของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาช่วยเหลือในเรื่องของงบประมาณและการจัดการ
11. ขยายตลาดหินอ่อนให้กว้างขึ้น ควรจัดหาช่องทางจำหน่ายให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เช่น การนำผลิตภัณฑ์ไปแสดงในงานนิทรรศการต่างๆ ทั้งในและนอกประเทศ ทางด้านผู้ประกอบการต้องทำการศึกษาดูงานในแหล่งผลิตอื่นๆ ด้วย และควรมีการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้หลากหลาย มีความประณีต สวยงาม และมีประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในวิถีประจำวันมากขึ้น

5.2.3 ภาคการค้าและการบริการ

- **ข้อจำกัด / ปัญหาทั่วไป**

ปัญหาด้านการค้าของจังหวัดยะลาส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของการขาดความรู้ด้านการตลาด การออกแบบและการปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์ สินค้าบางส่วนยังขาดมาตรฐานการผลิตที่ดี คุณภาพไม่ตรงตามความต้องการของตลาด จึงทำให้จำหน่ายได้ราคาต่ำไม่คุ้มทุน นอกจากนี้ผู้ประกอบการยังขาดข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ความชำนาญในด้านการจัดการทางการตลาดและเทคโนโลยีสมัยใหม่

- **แนวปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา**

ในการแก้ไขปัญหาด้านการค้าภาครัฐควรเข้าไปแนะนำวิธีการผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาดและพยายามประกันราคาสินค้าเพื่อให้รายได้จากการขายสินค้าสูงใจให้เกษตรกรทำการผลิตอย่างจริงจัง ขณะเดียวกันก็ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนหันมาสนใจบริโภคสินค้าในท้องถิ่นให้มากขึ้นเพื่อเพิ่มสภาพคล่องและขยายตลาดสินค้าให้มีช่องทางจำหน่ายที่หลากหลายขึ้น อันจะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจโดยรวมดีขึ้น

5.2.4 ภาคแรงงานและการจ้างงาน

• ข้อจำกัด / ปัญหาทั่วไป

1. ขาดแรงงานฝีมือ และกึ่งฝีมือในบางสาขาช่าง อาทิ ช่างเทคนิค วิศวกร แพทย์ ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างเชื่อม พนักงานคอมพิวเตอร์ ช่างไม้อุตสาหกรรม ช่างกลโรงงาน เพื่อประกอบการตามสถานประกอบการที่ต้องการแรงงานฝีมือ
2. ขาดแรงงานไร้ฝีมือ รวมทั้งแรงงานในภาคเกษตรกรรม เช่นแรงงานในกิจการสวนยาง สวนผลไม้ หรือกิจการงานก่อสร้างที่ไม่ต้องอาศัยทักษะฝีมือ
3. ความปลอดภัยในการทำงาน เนื่องจากผู้ใช้แรงงานเคยชินอยู่ในระบบเกษตรกรรม เมื่อเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมจึงไม่เคยชินกับเครื่องจักร มักไม่ให้ความสนใจกับกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย
4. ขาดแคลนแรงงานที่มีฝีมือเฉพาะด้าน โดยเฉพาะแรงงานฝีมือในการทำฟอร์นิเจอร์และบุคลากรที่จะมาพัฒนาฝีมือแรงงานก็มีน้อย และขาดการส่งเสริม
5. มีแรงงานไม่เพียงพอในการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมเนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่เป็นคนต่างด้าว
6. ขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการผลิต
7. แรงงานส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามซึ่งจะหยุดงานในวันศุกร์ทำให้การผลิตขาดช่วง
8. ค่าจ้างแรงงานมีอัตราค่อนข้างสูงทำให้นักลงทุนไม่สามารถจ้างแรงงานให้เพียงพอในอุตสาหกรรม

• แนวปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา

1. เพิ่มและขยายโอกาสการมีงานทำ
2. เพิ่มศักยภาพและพัฒนาฝีมือแรงงาน
3. ส่งเสริมสวัสดิการสังคม
4. เพิ่มคุณภาพชีวิตผู้ใช้แรงงาน